

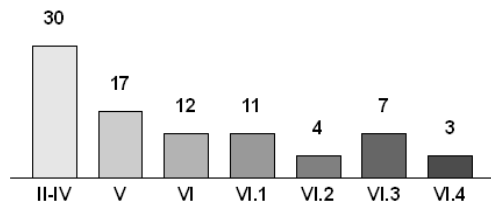
SKAŁA APTEKA

TOPO 2013
DARIUSZ TIM

Opis.

Skala Apteka to potężny maszyn skalny przypominający swoim wyglądem mury obronne wielkiego zamczyska. Ze względu na wystawę ściany Aptecki możemy podzielić na pięć części: Ściankę Południowo-Zachodnią, Ścianę Południową, Ścianę Wschodnią, Ścianę Północno-Wschodnią i Ścianę Północno-Zachodnią. Najbardziej imponująco przedstawia się środkowa i dolna część Ściany Wschodniej oraz Ściana Północno-Wschodnia. Długości dróg dochodzą tutaj do 30 metrów i prezentują bardzo górski charakter. Znajdziemy tu sporo linii do prowadzenia na własnej asekuracji, w tym wiele kursowych, a także kilkanaście świeżo ubezpieczonych dróg o szerokim przekroju trudności - od czwórki do sześć czwórki. Możemy również wspinać się tu na kilku liniach i wariantach dwu wyciągowych. Ten sektor Aptecki jest polecany na letnie, upalne dni. Z kolei najbardziej sportowo przedstawiają się: Ścianka Południowo-Zachodnia (10 m wysokości) i Ściana Południowa (12 – 18 m wysokości), gdzie na całej długości skały co dwa, trzy metry znajdujemy rzadki nowych ringów. Tam też koncentruje się główny ruch aptekarski. W dni wolne od pracy bywa tu naprawdę tłoczno. Wystawa tej części skały sprawia, że optymalnie nadaje się ona do wspinania wiosną i jesienią. Latem może być zbyt uciążliwie, chociaż cień drzew daje trochę ukojenia przynajmniej asekurantom. Najmniej interesująca jest Ściana Północno-Zachodnia i górna część Ściany Wschodniej poza Południowo-Wschodnim Filarem gdzie znajduje się kilka dróg kursowych. Od zachodu Apteka jest połoga i porośnięta lasem i to tędy możemy łatwo osiągnąć wierzchołki wszystkich ścian.

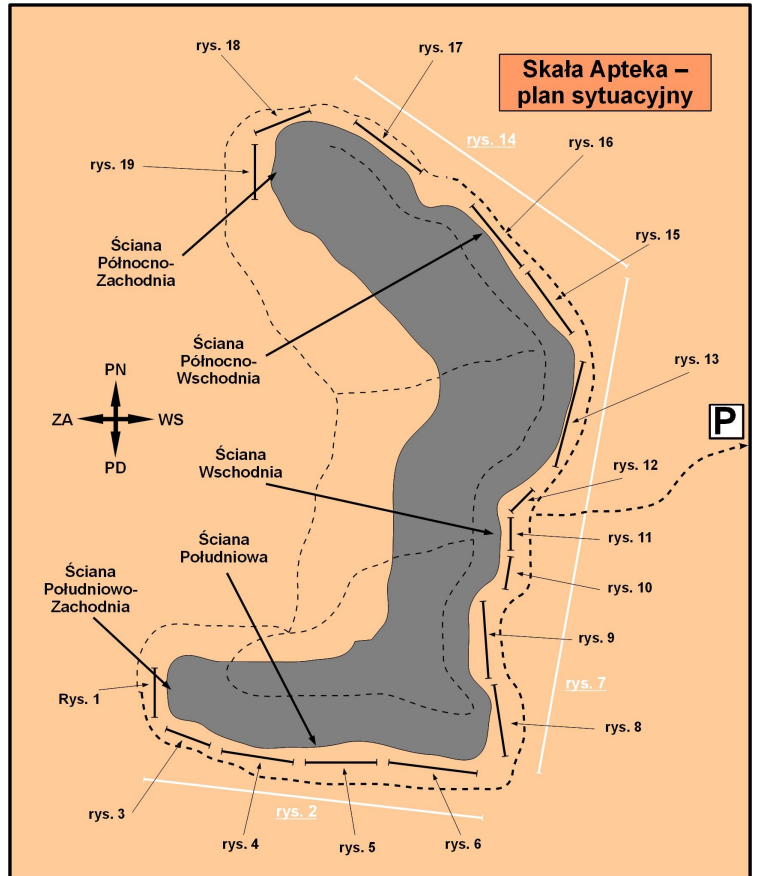
Dojście.

Samochód możemy zostawić w dwóch miejscach: na parkingu przy Centrum Dziedzictwa Przyrodniczego i Kulturowego Jury, około 1500 metrów za Podlesicami jadąc od Kroczyca, lub na poboczu drogi, jeszcze około

pięćset metrów za wspomnianym parkingiem, w pobliżu leśnej drogi ze znakiem zakazu ruchu (patrz mapka). Jeżeli wybierzemy pierwszą opcję, z parkingu kierujemy się na zachód przez młody las w kierunku Turni Motocyklistów, mijając ją nie zmieniamy kierunku i idziemy dalej na zachód niewyraźną ścieżką najpierw przez łąkę a później przez las równoległe do drogi Kroczyce-Zarki. Po około piętnastu minutach od wyruszenia docieramy pod Wschodnią Ścianę Aptecki. Jeśli zaparkujemy na poboczu drogi, udajemy się leśną dróżką na południe. Przez około dwieście metrów droga prowadzi nas prosto, lekko pod górkę po czym skręca w prawo skąd ukazuje się nam imponująca Wschodnia Ściana Aptecki.

Plan sytuacyjny.

Historia eksploracji.

Pierwszym eksploratorem Skala Aptecki był Zdzisław Dziędzielewicz, który w latach pięćdziesiątych dwudziestego wieku wraz z towarzyszami poprowadził tutaj wiele dróg. Do najbardziej znanych należą: Droga Klasyczna (V+), Przez Dziuple (VI-) oraz Duża Kaskada - Prawym Pęknięciem (VI-). Lata sześćdziesiąte nie przyniosły otwarcia nowych dróg na Aptece. Działalność wspinaczkowa koncentrowała się wówczas w bardziej popularnych, okolicznych rejonach - Górze Zborów, Kołoczku czy Rzędkowicach. W latach siedemdziesiątych dużą aktywnością wykazał się Zbyszek Wach, wytyczając sporo dróg, zwłaszcza na Ścianie Wschodniej, np. Pośrednia Studnia (V+), Żółty Filarek (VI), Kukuczka-Wach (VI+). W 1977 roku na Skale Aptece działał Krzysztof Mazik wraz z kolegami z Akademickiego Klubu Speleologii i Alpinizmu przy Śląskiej Akademii Medycznej. Poza przejściem wielu dróg klasycznych pokonali oni techniką hakową dziewięć do tamtej pory, gładką płytę Głównego Spiętrzenia. Po okresie działalności tej ekipy był świetny przewodnik po Skale Aptece Krzysztof Mazik w Biuletynie Informacyjnym „Alpiniste Complet” z 1978 roku. Kolejny postęp przyniosły dopiero lata dziewięćdziesiąte, kiedy to za sprawą Waldemara Podhajnego i Darka Kaptura powstały nowe, trudne drogi do stopnia VI.4 włącznie. Na początku dwudziestego pierwszego wieku wspinanie sportowe na Aptece stopniowo zamierało i z czasem popadła ona w zapomnienie. Sytuacja zmieniła się w 2010 roku dzięki kursowi ekiperskiemu UKA Warszawa. Cała Ściana Południowa doczekała się wymiany asekuracji, powstało także kilka nowych dróg. Również w 2010 roku na Ścianie Północno-Wschodniej dzięki pracy Patrycji Mikulskiej i Piotra Słupińskiego powstały trzy piękne, bardzo długie i w pełni ubezpieczone drogi. W 2011 roku, także na tej ścianie, zostały poprowadzone zapomniane projekty z lat dziewięćdziesiątych, jak i nieco młodsze. Za sprawą Fundacji Wspierania Rozwoju Wspinaczki „Wspinka” i dzięki pracy Piotra Poloczka, na trzech drogach została wymieniona asekuracja, co spowodowało, że obok Południowej również i Północno-Wschodnia Ściana stała się bardzo atrakcyjnym celem wyjazdów wspinaczkowych.

ŚCIANKA POŁUDNIOWO-ZACHODNIA

1. Północno-Zachodnia Grań II (TRAD)

droga biegnie granią aż do zaniknięcia trudności

2. Lewy Filarek III (2R+ST)

G. Mróz (RP) 2010

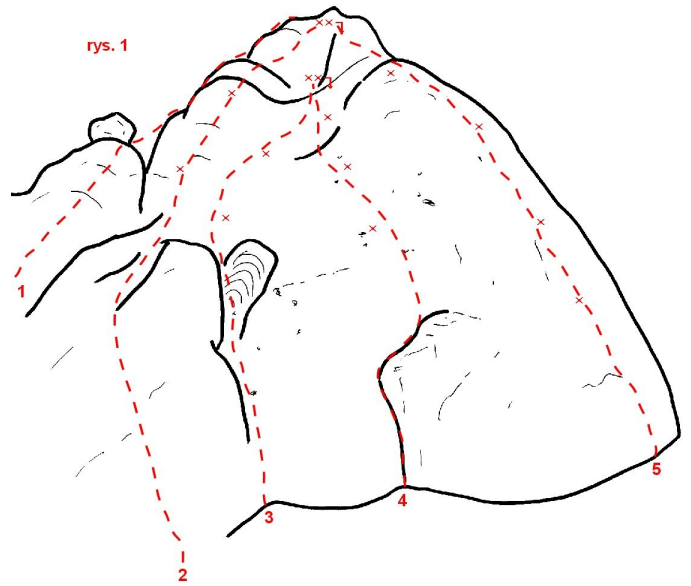
3. Anakolut V (3R+ST)

G. Mróz (RP) 2010

drogę można przedłużyć do stanowiska z dróg nr 2 i 5

rys. 1

4. Fizyk IV+ (3R+ST)

G. Mróz (RP) 2010

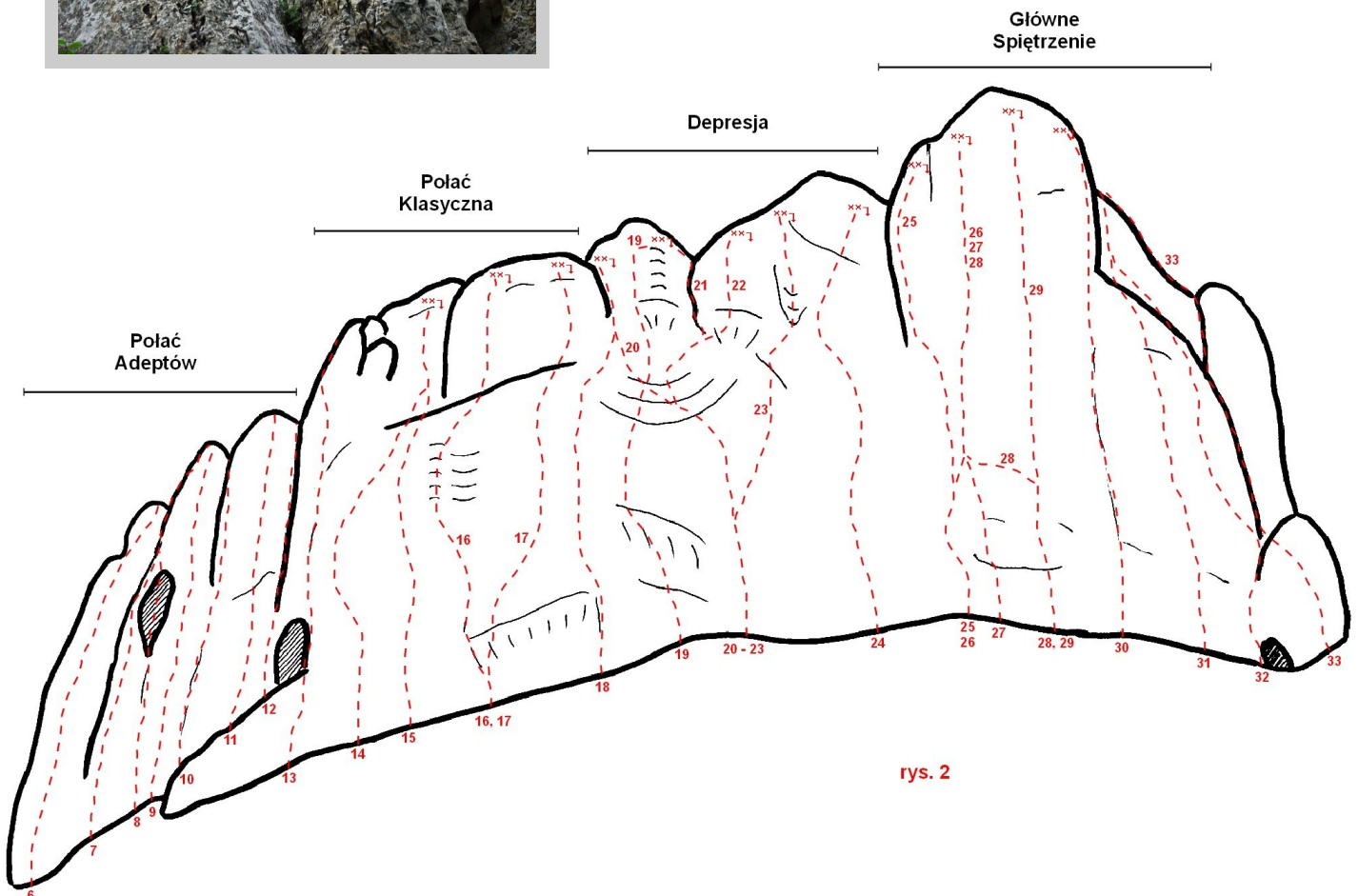
drogę można przedłużyć do stanowiska z dróg nr 2 i 5

5. Prawy Filarek (Filar Południowo-Zachodni) III+ (4R+ST)

G. Mróz (RP) 2010

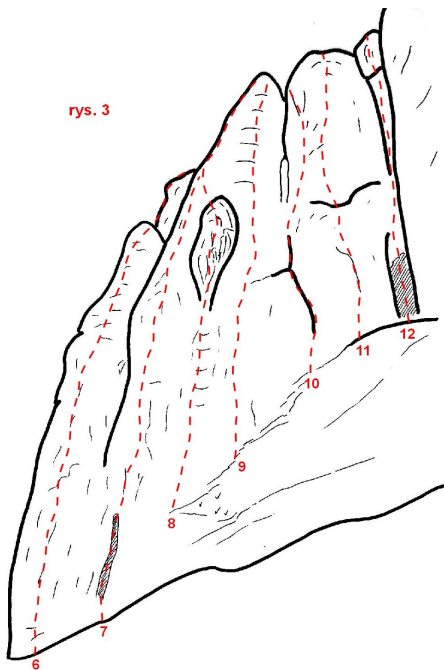
Ania Tim – Środek Połaci Adeptów, fot. D. Tim

ŚCIANA POŁUDNIOWA

rys. 2

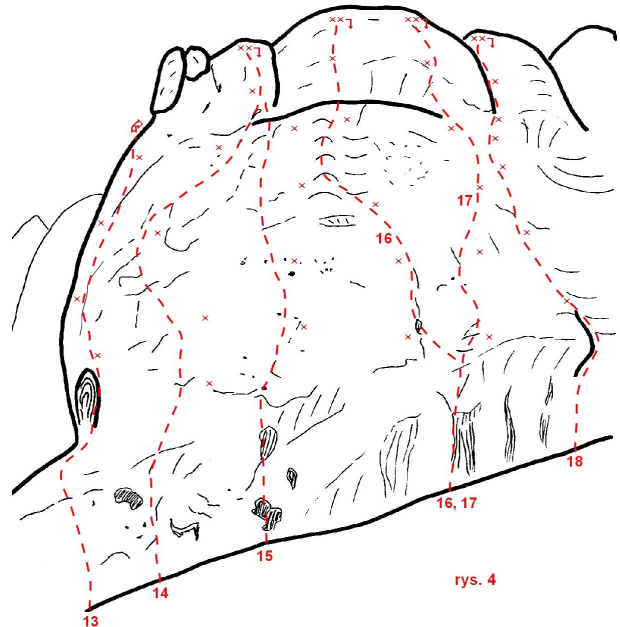
ŚCIANA POŁUDNIOWA - POŁAĆ ADEPTÓW

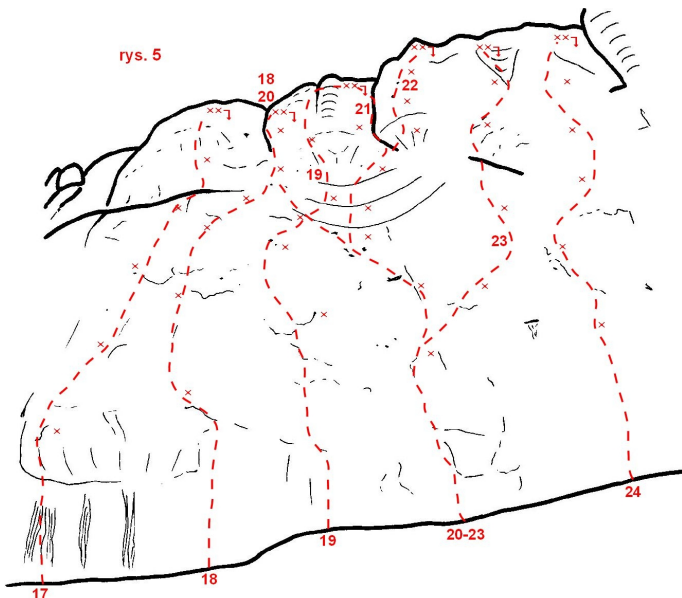
6. **Południowo-Zachodnia Grań II** (TRAD)
7. **Filarek Adeptów II** (TRAD)
8. **Przez Dziuplę III** (TRAD)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) 1955
9. **Filarek Przy Dziupli VI+** (TRAD)
D. Tim (RP) 2011
ogr. - nie korzystamy z ryski po prawej
10. **Środek Połaci Adeptów III** (TRAD)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) 1955
11. **Płytką Adeptów III** (TRAD)
12. **Kominek Z Błokiem III** (TRAD)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) 1955

ŚCIANA POŁUDNIOWA - POŁAĆ KLASYCZNA

13. **Filar Apteki IV+** (4R+ST)
K. Mazik i tow. (RP) 1977
droga powstała jako wariant wyjściowy do dwóch linii Z. Dziędzielewicza z 1955 roku, które kończyły wspinaczkę z prawej strony filara
14. **Prozak Życia VI** (5R+ST)
kurs ekiperów PZA (RP) 2010
15. **III+ Reaktywacja VI+** (5R+ST)
I. Gosztyła, W. Karnaś (RP jako VI.2) 2006
w zamiśle autorów wspinaczka biegła depresyjką, ściśle w linii asekuracji, obecnie drogę przechodzi się nieco z lewej, mniej więcej w linii tradycyjnej drogi Z. Wacha z 1973 roku
16. **Taniec Lekkich Goryli VI.2** (5R+ST)
D. Kaptur, T. Ręgwelski, J. Zawada (RP jako VI.1+) 1997
17. **Krucze Francuskie VI.1+/2** (5R+ST)
kurs ekiperów PZA (RP) 2010
18. **Samotność Solisty (Gencjana) VI+** (5R+ST)
D. Kaptur (solo OS) 1994
linia ta pokrywa się w dużej części z tradycyjną drogą „Kukuczka-Wach” J. Kukuczki i Z. Wacha z 1973 roku, która startowała i kończyła się identycznie, zaś w środkowej części łączyła się z drogą nr 17 i nieco wyżej trawersowała w prawo do ryski,

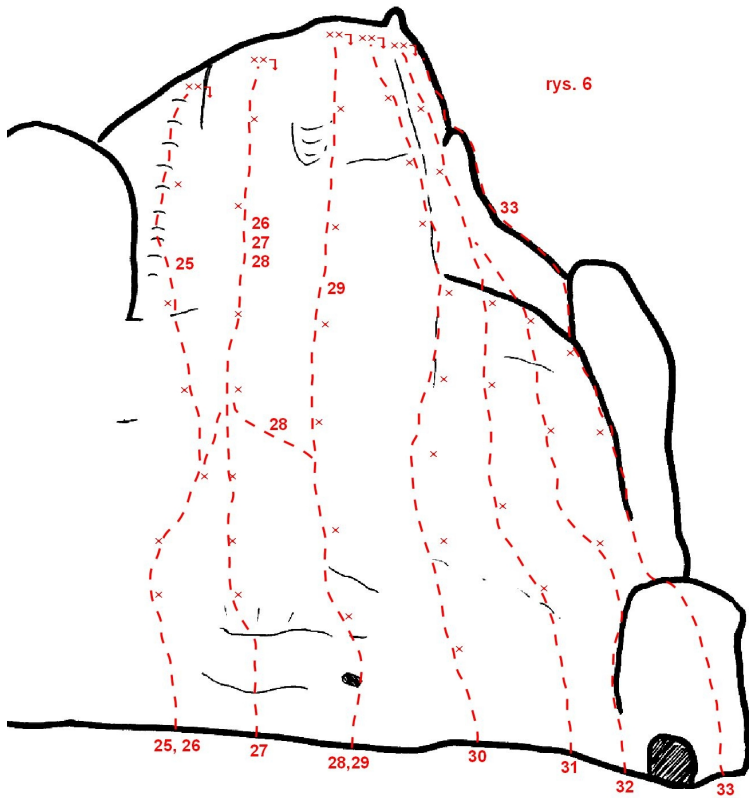

ŚCIANA POŁUDNIOWA - DEPRESJA

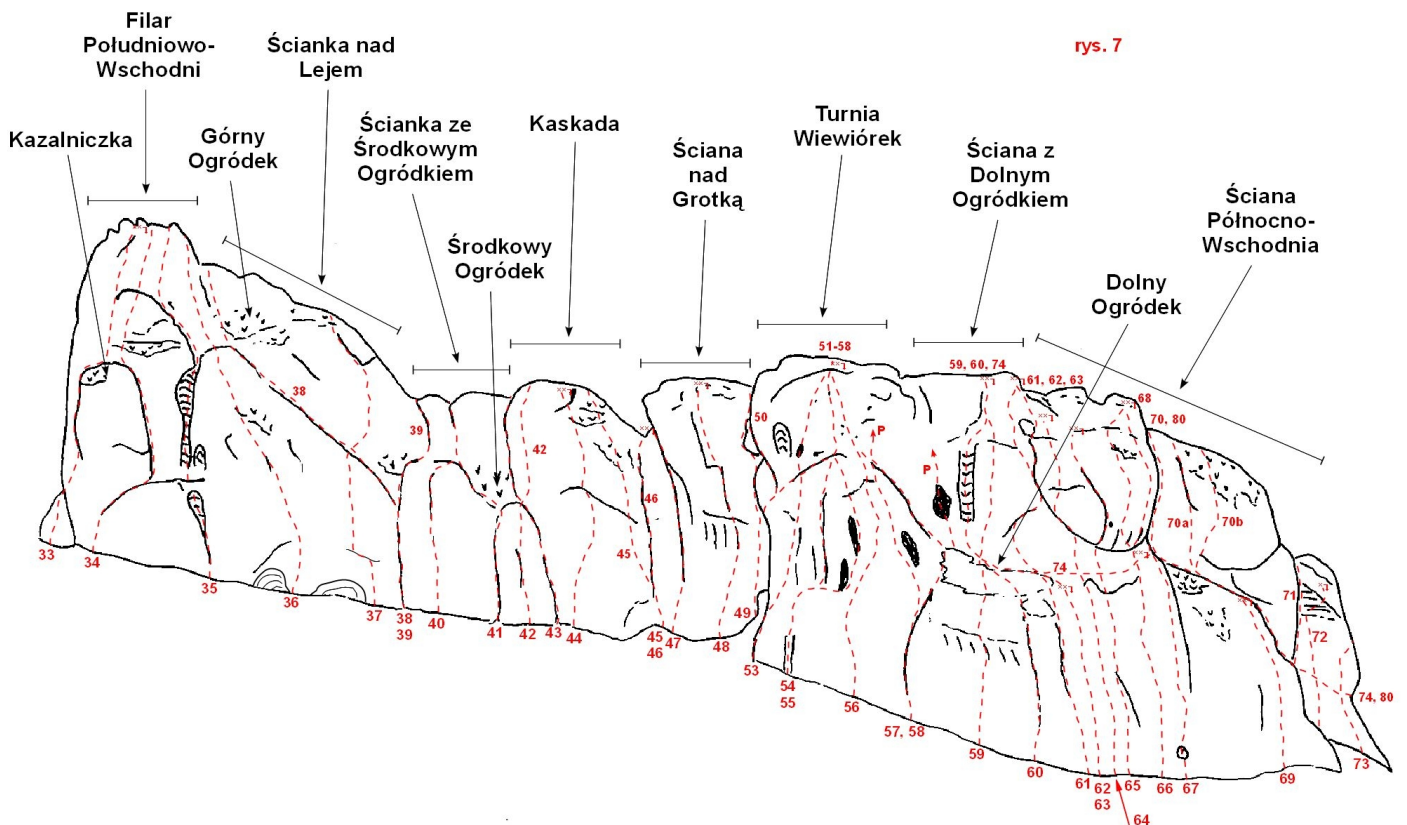
19. **Pavulon VI.1+/2** (6R+ST)
J. Trzemzański (RP jako VI.2/2+) 2010
ogr. - w górze nie korzystamy z ryski po lewej
20. **Wyciski Palczaste VI.1** (6R+ST)
K. Mazik i tow. (RP) 1977
D. Kaptur (solo) 1994
wyjście lewą ryską,
21. **Prostawanie Wycisków VI.1+/2** (6R+ST)
wyjście prawą ryską
22. **Szybka Dwójka VI.1+/2** (7R+ST)
D. Porada (RP) 1992
23. **UKAz Carski VI.3** (5R+ST)
P. Drobot (RP) 2010
droga robiona klasycznie przed 1992r ze startem na wprost (VI.3+)
24. **Trzy Kwadransie Jazzu VI.4** (5R+ST)
K. Mazik, M. Szcześniak, M. Tokarzewski (H, A2 III) 1977 z wyjściem w prawo zacięciem
W. Podhajny (RP jako VI.3+/4) 1992

ŚCIANA POŁUDNIOWA – GŁÓWNE SPIĘTRZENIE

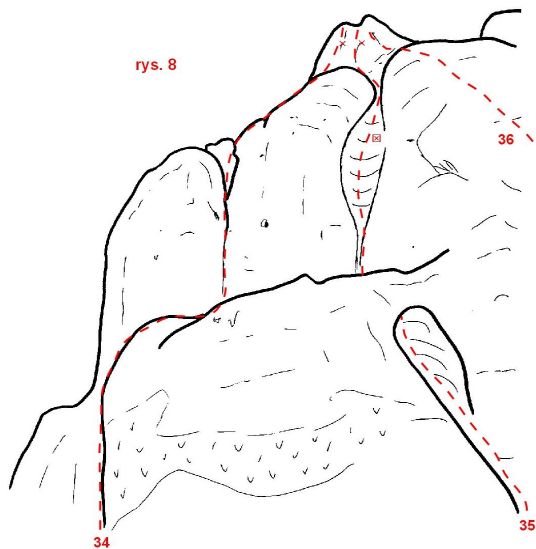

25. *Szara Maść (Oko Cyklonu)* VI.3+/4 (7R+ST)
W. Podhajny (RP jako VI.3) 1992
26. *Kakaowe Oczko* VI.3+/4 (7R+ST)
P. Wyrwa (RP jako VI.4) 2010
27. *Klasztor Koszalin* VI.4 (7R+ST)
K. Mazik, M. Tokarzewski (H, A2) 1977
W. Podhajny (RP) 1992
28. *Klasztor Koszalin Light* VI.3 (7R+ST)
kurs ekiperów PZA (RP) 2010
29. *Dirrettissima (Strychnina)* VI.2+ (6R+ST)
K. Malczewski, K. Mazik, W. Olechnowicz, M. Tokarzewski (H, A3 IV)
około 1989r klasycznie z górną asekuracją
30. *Rysa Farmaceutów* VI.2 (7R+ST)
W. Sonelski i tow. (H, A1 III) 1970
przed 1992 z dolną asekuracją
31. *Wariant T* VI.1 (6R+ST)
K. Mazik i tow. (RP) 1977
32. *Ścianka Aptekarzy* VI (5R+ST)
droga wcześniej błędnie uznawana za Wariant T
33. *Droga Dziędzielewicz (Nad Jaskinią)* IV+ (2R+TRAD+ST)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) 1955
oryginalnie droga z ryski wychodzi w prawo na Kazalniczkę
i stąd biegnie na top, drogę można również skończyć wspólnie
z liniami nr 31 i 32 (4R+ST)

ŚCIANA WSCHODNIA

FILAR POŁUDNIOWO - WSCHODNI

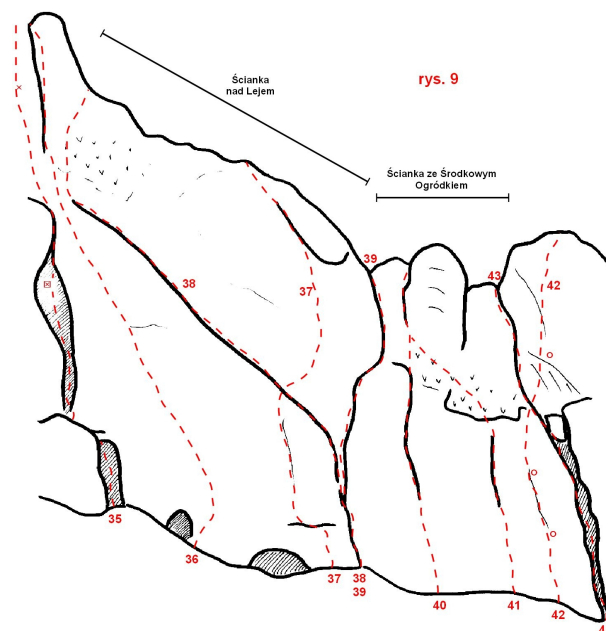
34. *Ryska Dziędziela* III (1R+TRAD)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) 1955

35. *Przez Górną Studnię V-* (2R+TRAD)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) 1955

36. *Między Studnią A Lejem V* (TRAD)
K. Mazik i tow. (RP) 1977, zarośnięta

37. *Nad Lejem VI-* (TRAD)
K. Mazik i tow. (RP) 1977

ŚCIANA NAD LEJEM I ŚCIANKA ZE ŚRODKOWYM OGRÓDKIEM

38. *Trawers Ścianki Nad Lejem* III (TRAD)
K. Mazik i tow. (RP) 1977, zarośnięta

39. *Przez Różę* III (TRAD)
K. Mazik i tow. (RP) 1977, zarośnięta

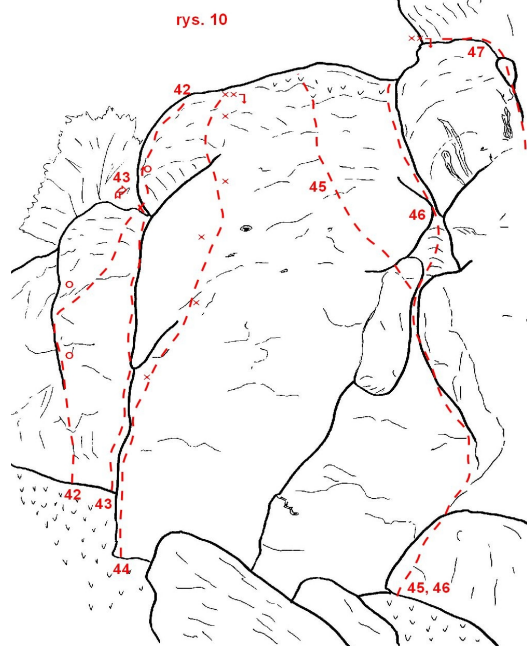
40. *Lewy Środkowy Ogródek* III (TRAD)
K. Mazik i tow. (RP) 1977, zarośnięta

41. *Prawy Środkowy Ogródek* III (TRAD)
K. Mazik i tow. (RP) 1977, zarośnięta

42. *III+ VI.1+* (3S)
I. Gosztyła (RP) 2004

43. *Mała Kaskada* IV (TRAD)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) przed 1960

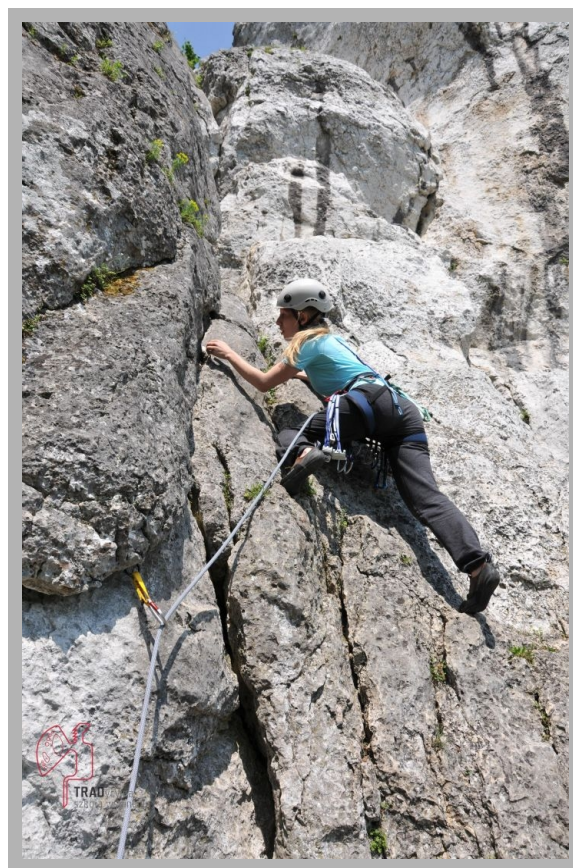
KASKADA

44. *Droga Kursowa* IV+ (5R+ST)
Z. Wach (RP) 1973

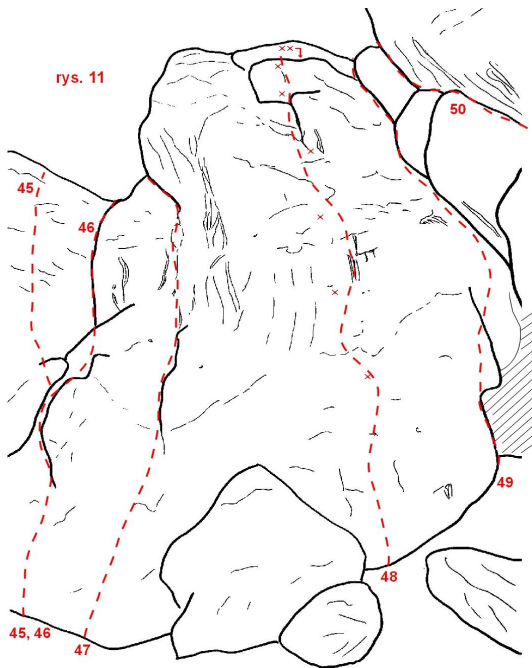
45. *Między Kaskadami* IV+ (TRAD)
K. Mazik i tow. (RP) 1977

46. *Duża Kaskada-Lewym Pęknięciem (Droga Zejściowa)* III+ (TRAD+ST)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) przed 1960

Ania Gniady - Droga Zejściowa, fot. D. Porada

ŚCIANKA NAD GROTKĄ

rys. 11

45. *Między Kaskadami IV+* (TRAD)
K. Mazik i tow. (RP) 1977

46. *Duża Kaskada-Lewym Pęknięciem (Droga Zejściowa) III+* (TRAD+ST)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) przed 1960

47. *Duża Kaskada-Prawym Pęknięciem VI-* (TRAD+ST)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) przed 1960

48. *Droga Piecucha VI.1+2 (6R+ST)*
S. Piecuch (RP) 1991

49. *Pośrednia Studnia-Lewą Ścianą V+* (TRAD)
Z. Wach (RP) 1971

50. *Pośrednia Studnia-Prawą Ścianą V+*
Z. Wach (RP) 1971

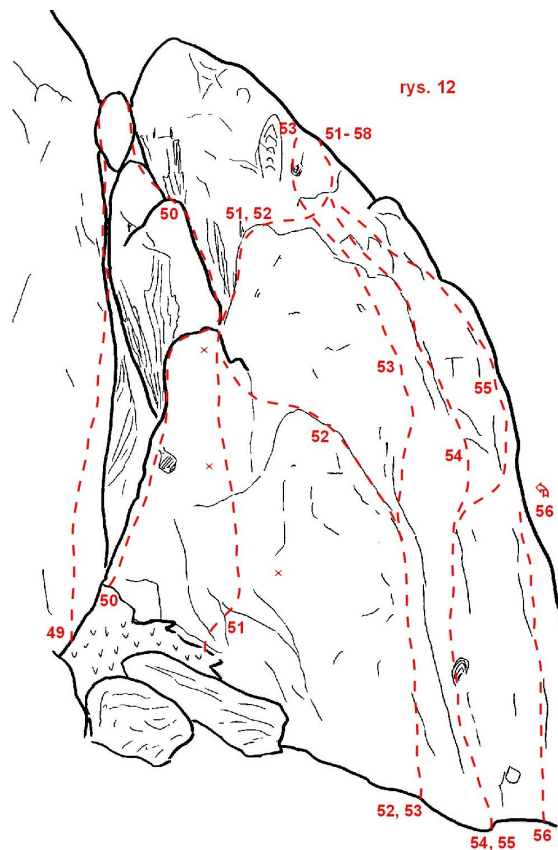
51. *Żółta Ścianka IV (3R+TRAD+ST)*
Z. Wach (RP) 1971

52. *Trójka Dziędzła III+* (1R+TRAD+ST)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) 1955

53. *Żółty Filarek VI (TRAD+ST)*
Z. Wach, D. Gellner, A. Warm (RP) 1972

54. *Podwójną Rysą V+* (TRAD+ST)
K. Mazik i tow. (RP) 1977

TURNIA WIEWIÓREK

rys. 12

55. *Przez Dziuple VI-* (TRAD+ST)
Z. Dziędzielewicz i tow. (RP) przed 1960

56. *Za Jaszczurem Panny Sznurem VI.3+/4 (8R+ST)*
D. Kapturek, J. Zawada (RP) 1997

Dawid Łatka – Pośrednia Studnia Prawą Ścianą, fot. D. Porada

Ze względu na gęstą siatkę dróg przebiegających Ścianę z Dolnym Ogródkiem, na rysunku nr 13 pokazano linie najbardziej popularne i te, które w najbliższym czasie zyskają nową asekurację. Drogi historyczne zostały zamieszczone na rysunku 13a.

ŚCIANA Z DOLNYM OGRÓDKIEM

rys. 13

56. **Za Jaszczurem Panny Sznurem VI.3+/4** (8R+ST)
D. Kaptur, J. Zawada (RP) 1997

57. **Przy Nyży V** (1R+1S+TRAD+ST)
K. Mazik i tow. (RP) 1977

Droga, wraz z prostującym projektem przygotowana do wklejenia asekuracji.
W środkowej części nieco z prawej biegnie linia „Przez Nyżę” V (nr 57a, rys. 13a)
Z. Dziedzielewicza z 1955 roku (1R+1S+TRAD+ST)

58. **Hokejka V+** (1R+1S+TRAD+ST)
Z. Wach (RP) 1972

59. **W Poszukiwaniu Trudności VI+** (5R+TRAD+ST)
K. Mazik i tow. (RP) 1977

W oryginalnej wersji droga kończyła się trawersem w lewo z podszczytowej półeczki i wyjściem na top; dolna część drogi jest przygotowana do założenia stałej asekuracji.

60. **Droga Klasyczna V+** (4R+1S+TRAD+ST)
Z. Dziedzielewicz (RP) przed 1960

- odrębnym wariantem startowym Drogi Klasycznej jest linia „Przez Rynnę” (nr 57b, rys. 13a) Z. Wacha z 1972 roku (V+), zaczynająca się drogą nr 57 i łącząca się z linią nr 60 w wybitnej rynnie nad Dolnym Ogródkiem (2R+1S+TRAD+ST)

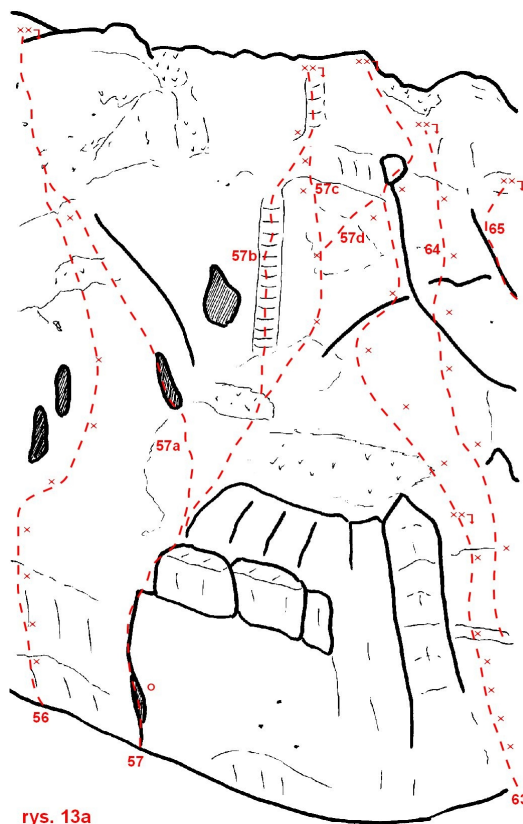
- kolejną wariacją jest również wspinaczka Z. Wacha z 1972 roku (V+) „Przez Płytkę” (nr 57c, rys. 13a), startująca drogą nr 57 i biegnąca przez płytkę na prawo od rynny, z wyjściem Drogą Klasyczną (5R+1S+TRAD+ST)

- ostatni wariant to „Diagonalna” (nr 57d, rys. 13a) Z. Wacha z 1972 roku (V), która zaczyna się jak poprzednie drogą nr 57, przecina skosem wspomnianą wyżej płytkę i wychodzi na top drogą nr 63 (4R+1S+TRAD+ST)

61. **Z Prawej Strony Żebra IV+** (5R+TRAD+ST)
Z. Wach (RP) 1972

62. **Ości Zostały Rzucone VI.1 (IV, VI.1)** (6R+ST+7R+ST)
G. Mróz (RP) 2010
ogr. - na górze nie korzystamy z odstrzelonego bloku po prawej

63. **Cześć I Dziękuję Za Ryby IV+ (IV, IV+)** (6R+ST+5R+ST)
P. Mikulska, P. Słupiński (RP jako V) 2010

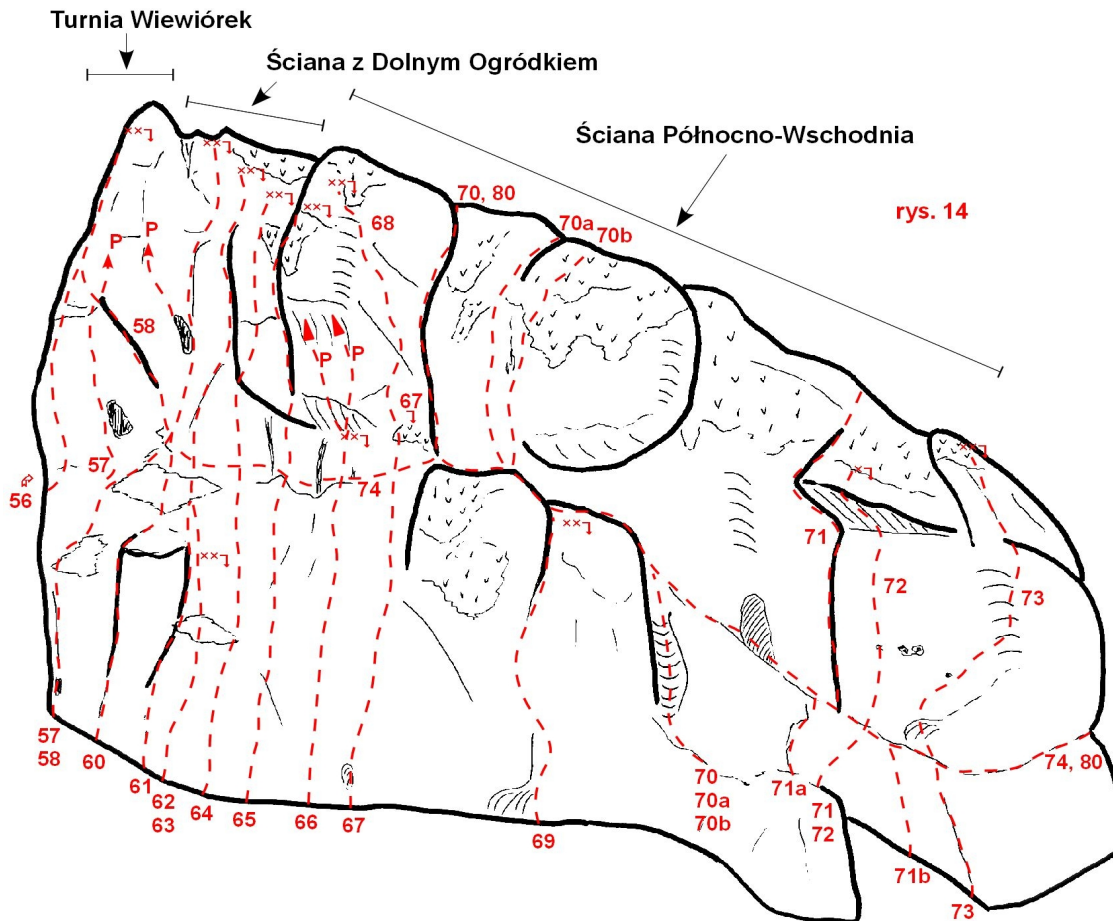
rys. 13a

Jerzy Strzeja – Cześć I Dziękuję Za Ryby, fot. D. Tim

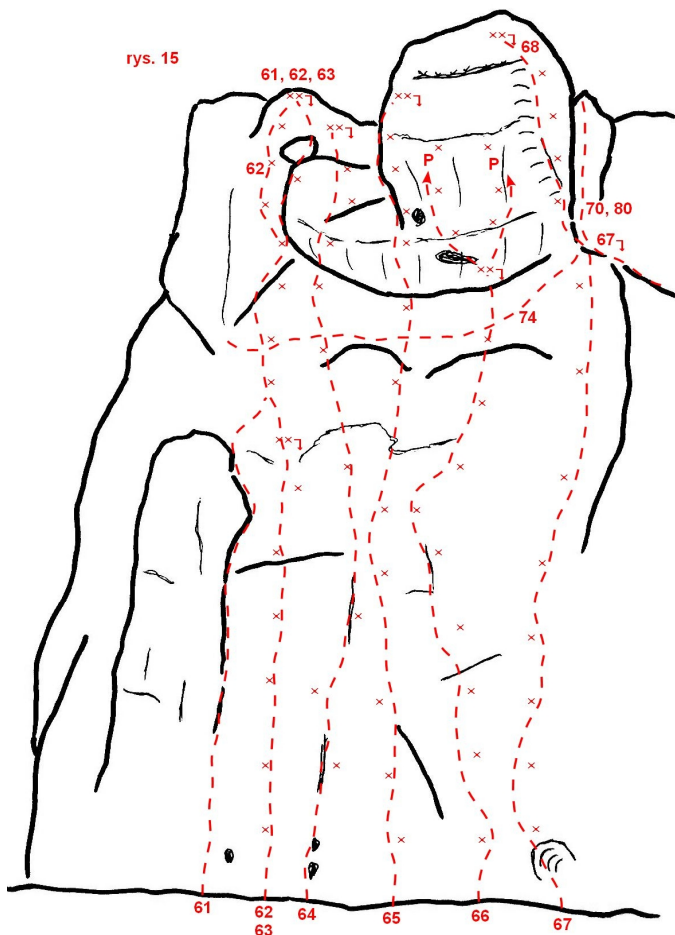

ŚCIANA PÓŁNOCNO - WSCHODNIA

ŚCIANA PÓŁNOCNO - WSCHODNIA

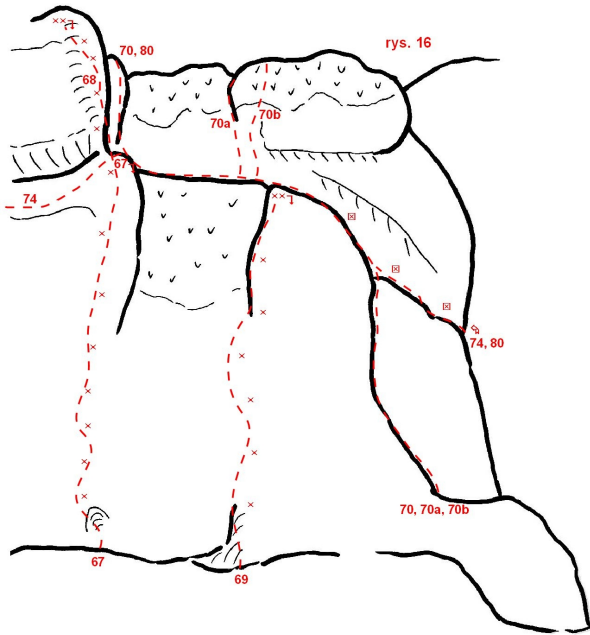
LEWA CZĘŚĆ

- 61. **Z Prawej Strony Żebra IV+** (5R+TRAD+ST)
Z. Wach (RP) 1972
- 62. **Ości Zostały Rzucone VI.1 (IV, VI.1)** (6R+ST+7R+ST)
G. Mróz (RP) 2010
ogr. - na górze nie korzystamy z odstrzelonego bloku po prawej
- 63. **Cześć I Dziękuję Za Ryby IV+** (IV, IV+) (6R+ST+5R+ST)
P. Mikulska, P. Słupiński (RP jako V) 2010
- 64. **W Zasadzie Nie Groźna V+** (9R+ST)
P. Mikulska, P. Słupiński (RP) 2010
- 65. **Death Of The Warrior VI.1** (11R+ST)
P. Mikulska, P. Słupiński (RP) 2010
- 66. **Wiertalot VI.3+** (8R+ST)
D. Tim (RP) 2011
ogr. - na początkowych metrach nie korzystamy z dużych chwytów po lewej, droga kończy się pod okapem skąd startują dwa trudne projekty
- 67. **Entre Dos Tierras VI.4** (8R)
D. Kaptur (RP) 1995
droga kończy się na półce, brak stanowiska zjazdowego; patrz droga nr 68
- 68. **Herosi Ciszzy VI.2** (4R+ST)
D. Kaptur (RP) 1996
droga startuje z półki, na której kończy się Entre Dos Tierras i jest jej naturalnym przedłużeniem

ŚCIANA PÓŁNOCNO – WSCHODNIA

ŚRODKOWA CZĘŚĆ

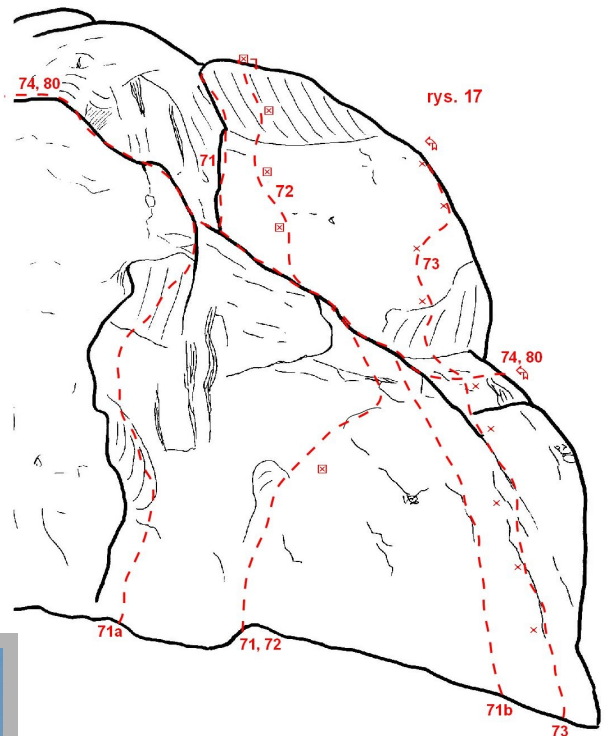

67. **Entre Dos Tierras** VI.4 (8R)
D. Kaptur (RP) 1995
droga kończy się na półce, brak stanowiskajazdowego; patrz droga nr 68
68. **Herosi Ciszey** VI.2 (4R+ST)
D. Kaptur (RP) 1996
droga startuje z półki, na której kończy się Entre Dos Tierras i jest jej naturalnym przedłużeniem
69. **Zakapturzony Aptekarz** VI.1+ (6R+ST)
D. Kaptur (TR) 1995
D. Tim (RP) 2011
70. **Kominy Kursowe** IV (1R+2H+TRAD)
Z. Wach (RP) 1973, droga startuje z platformy
- 70a. **Przez Dolną Studnię** V (1R+TRAD)
K. Mazik i tow. (RP) 1977
wariant wyjściowy
- 70b. **Przez Ucho** IV+ (1R+TRAD)
Z. Wach (RP) 1973
wariant wyjściowy

ŚCIANA PÓŁNOCNO – WSCHODNIA

PRAWA CZĘŚĆ

71. **Przez Trójkąt** V+ (1R+TRAD)
M. Pronobis (RP) 1972
droga startuje z platformy
- 71a. VI
Z. Wach 1973
wariant startowy, droga startuje z platformy
- 71b. V+ (TRAD)
Z. Wach (RP) 1973
wariant startowy, droga startuje kilka metrów poniżej platformy, z wąskiego żlebków
72. **Okap Waldemara** VI.3 (4R+RZ)
D. Tim (RP) 2011
duża odległość pomiędzy pierwszą a drugą wpinką, droga startuje z platformy

73. **Haniebny Wysięg** VI.2 (9R+ST)
D. Kaptur (TR) 1995
D. Tim (RP) 2011

Grażyna Musialska – Klasztor Koszalin Light, fot. D. Tim

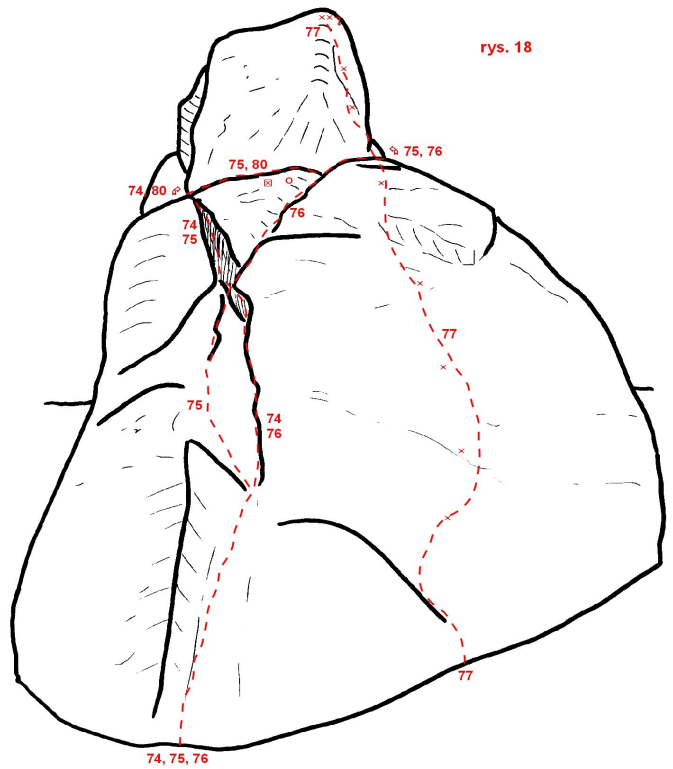
PÓŁNOCNY FILAR

74. **Wielki Trawers Apteki** V+ A0 (wahadło) (11R+2H+TRAD+ST)
Z. Wach (RP) 1973
Droga jest podzielona na cztery wyciągi. Pierwsze stanowisko na półce przy drodze Przez Trójkąt, drugie na półce, na której kończy się Entre Dos Tierras i trzecie w Dolnym Ogródku.
Autor pokonał drogę z jednym wahadłem (trzeci wyciąg)

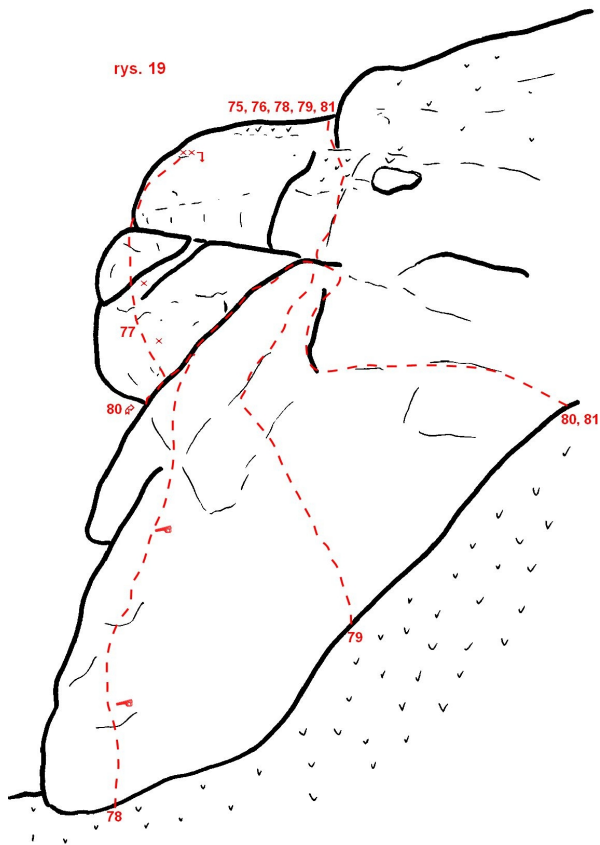
75. VI (1R+1S+TRAD)

76. V (TRAD)

77. **Środek Filara** VI+ (7R+ST)
K. Mazik i tow (RP) 1977

ŚCIANA PÓŁNOCCO - ZACHODNIA

78. IV (2H+TRAD)

79. V- (TRAD)

80. **Mały Trawers Apteki** IV (5R+1S+2H+TRAD)

81. III (TRAD)

Szybka Dwójka, fot. D. Tim